

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to

M-100.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.

Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

Egzamin maturalny

Formuła 2023

**JĘZYK ŁACIŃSKI
I KULTURA ANTYCZNA**

Poziom rozszerzony

Symbol arkusza

MJLP-R0-100-2505

DATA: 6 maja 2025 r.

GODZINA ROZPOCZĘCIA: 14:00

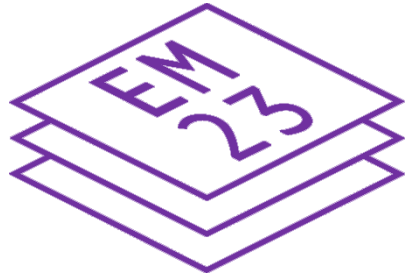
CZAS TRWANIA: 180 minut

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: 50

Przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym

1. Sprawdź, czy nauczyciel przekazał Ci **właściwy arkusz egzaminacyjny**, tj. arkusz we **właściwej formule**, z **właściwego przedmiotu** na **właściwym poziomie**.
2. Jeżeli przekazano Ci **niewłaściwy** arkusz – natychmiast zgłoś to nauczycielowi. Nie rozrywaj banderol.
3. Jeżeli przekazano Ci **właściwy** arkusz – rozerwij banderole po otrzymaniu takiego polecenia od nauczyciela. Zapoznaj się z instrukcją na stronie 2.

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 12 stron (zadania 1–15).
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. Rozwiązania i odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Nie wpisuj żadnych znaków w tabelkach przeznaczonych dla egzaminatora. Tabelki są umieszczone na marginesie przy każdym zadaniu.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
8. Możesz korzystać ze słownika łacińsko-polskiego oraz z atlasu historycznego.

**Zadania egzaminacyjne są wydrukowane
na następnych stronach.**

Zadanie 1. (0–25)**Przetłumacz tekst na język polski.****O pożytkach, jakie niesie starość**

Senex non facit ea, quae iuvenes; attamen multo maiora et meliora facit. Non viribus aut celeritate corporum res magnae geruntur, sed consilio, auctoritate, sententia, quibus rebus senectus non modo non orbatur, sed etiam augetur. Quattuor robustos filios, quinque filias, tantam domum Appius caecus et senex regebat. Intentum enim animum tamquam arcum habebat nec languescens succumbebat senectuti. Tenebat non modo auctoritatem, sed etiam imperium in suos. Metuebant servi, verebantur liberi, carum omnes eum habebant. Vigebat in illa domo mos patrius et disciplina. Ita enim senectus honesta est, si se ipsa defendit, si ius suum retinet, si nemini emancipata est, si usque ad ultimum spiritum dominatur in suos.

Na podstawie: Marcus Tullius Cicero, *Cato Maior sive de senectute*, 17, 37, 38
 [M. Tullius Cicero, *De senectute et de amicitia*, C.K. Dillaway, ex editionibus Oliveti et Ernesti, Bostoniae: Perkins et Marvin, 1837].

Objaśnienia:

multo – o wiele

sententia, sententiae – tu: sposób myślenia

non modo ... sed etiam – nie tylko ... lecz także

orbo, orbare, orbavi, orbatum – tu: pozbawić czegoś

Appius, Appii – Appiusz

intentus – od intendo

in suos – nad swoimi

nemini emancipari – tu: nie być nikomu podporządkowanym, nikomu nie podporządkowywać się

Przekład tekstu**BRUDNOPIS**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

CZYSTOPIŚ

2.

Zadanie 2. (0–1)

0–1

Do podanych form *participium perfecti passivi* dopisz po jednej formie *participium praesentis activi*.

1. emancipatus – .....

2. intentus – .....

3.

Zadanie 3. (0–1)

0–1

Do podanych form rzeczownika *mos* dopisz po jednej formie przymiotnika *patrius*, *-a*, *-um* w takim samym przypadku, tej samej liczbie i w tym samym rodzaju.

1. more – .....

2. morum – .....

4.

Zadanie 4. (0–2)

0–1–2

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Cycon w trakcie swojego konsulatu wygłosił mowy przeciwko Katylinie.	P	F
2.	Cycon po zwycięstwie nad Galami odbył triumf.	P	F
3.	Cycon był wrogiem Marka Antoniusza i dlatego znalazł się na listach proskrypcyjnych.	P	F

5.

Zadanie 5. (0–1)

0–1

Zapoznaj się z poniższą ilustracją.

<https://de.wikipedia.org>

Wyjaśnij związek obiektu przedstawionego na ilustracji z postacią Appiusza.

.....

.....

Zadanie 6. (0–1)

Zastąp podkreślony wyraz analogiczną formą wyrazu podanego w nawiasie.

Tu, Marce, Romam properabis. (venio, venire, veni, ventum)

.....

6.

0–1

Zadanie 7. (0–1)

Przekształć zdanie, stosując składnię *accusativus cum infinitivo*.

Puellae in horto ludunt.

Videmus .....

7.

0–1

Zadanie 8. (0–1)

Podaj polskie odpowiedniki podanych niżej łacińskich wyrażen.

1. ad rem – .....

2. et cetera – .....

8.

0–1

Zadanie 9. (0–2)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Trylogia tragiczna <i>Oresteja</i> jest związana z mitami o Heraklesie.	P	F
2.	Sokrates jest autorem dialogu <i>Uczta</i> .	P	F
3.	Cesarz Marek Aureliusz był filozofem stoickim, autorem <i>Rozmyślań</i> .	P	F

9.

0–1–2

Zadanie 10. (0–1)

Obok każdego tytułu rzeźby wpisz imię jej twórcy. Odpowiedzi wybierz spośród podanych poniżej.

Fidiasz, Lizyp, Myron

1. *Atena Parthenos* – .....

2. *Dyskobol* – .....

10.

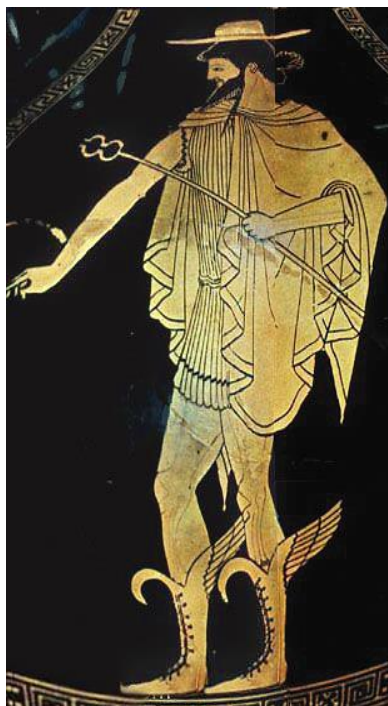
0–1

11.

0-1

Zadanie 11. (0-1)

Podaj imię greckiego boga przedstawionego na ilustracji.

<https://www.theoi.com>

.....

12.

0-1

Zadanie 12. (0-1)

Wyjaśnij, odwołując się do historii starożytnego Rzymu, dlaczego wyrażenie *przekroczyć Rubikon* oznacza podjęcie decyzji, od której nie ma odwrotu.

.....

.....

.....

.....

13.

0-1-2

Zadanie 13. (0-2)

Uzupełnij tabelę. Obok każdego opisu wpisz imię osoby, do której ten opis się odnosi.

1.	Ostatnia królowa hellenistycznego Egiptu, w wojnie domowej wspierała Antoniusza przeciwko Oktawianowi.	
2.	Rzymski poeta skazany na wygnanie przez cesarza Oktawiana Augusta.	

Zadanie 14. (0–5)

Przetłumacz dewizę widoczną na zdjęciu. Zinterpretuj dewizę tak, aby wyjaśnić jej uniwersalny sens. Wskaż dziedzinę życia, w której ta dewiza może mieć zastosowanie, i uzasadnij swoje stanowisko.

Uwaga: w ocenie odpowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa oraz spójność.

14.

0–1–2–
3–4–5

<https://www.britishmuseum.org>

Tłumaczenie: .....

Interpretacja wraz z uzasadnieniem: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

15.

0-1-2-
3-4-5**Zadanie 15. (0-5)**

Przedstaw tematykę sceny ukazanej na poniższej ilustracji. W swojej wypowiedzi przywołaj mit odnoszący się do tematyki obrazu oraz uwzględnij właściwy kontekst kulturowy. Wyjaśnij, na czym polega uniwersalny przekaz tej sceny.

Uwaga: w ocenie odpowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa oraz spójność.

<https://commons.wikimedia.org>

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[illegible]

BRUDNOPIS
(nie podlega ocenie)

**JĘZYK ŁACIŃSKI
I KULTURA ANTYCZNA**
Poziom rozszerzony
Formuła 2023

**JĘZYK ŁACIŃSKI
I KULTURA ANTYCZNA**
Poziom rozszerzony
Formuła 2023

**JĘZYK ŁACIŃSKI
I KULTURA ANTYCZNA**
Poziom rozszerzony
Formuła 2023

